

Nazwa przedmiotu					Kod ECTS:	
Historia ustroju Polski					HUP	
Specjalność						
wszystkie						
Status przedmiotu	Semestr	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS: 2
		ogółem	wykłady	ćwiczenia	laboratorium	
Do wyboru	II	30	15	15	-	
Wykładowca					Katedra	
dr Andrzej Drogoń					Administracji	
Wymagania wstępne:						
Cele						
<p>Przedmiot wprowadza podstawowe umiejętności analizy procesów zachodzących w sposobach kształtowania instytucji ustrojowych w rozwoju historycznym, poczynając od okresu budowy państwa feudalnego, po kres instytucji państwa totalitarnego (faszystowskiego, bolszewickiego).. Celem przedmiotu jest ukazanie ewolucji form zarządzania państwem, budowania różnych modeli sprawowania władzy, wskazanie na instytucje ustrojowe stanowiące podstawy stanowienia prawa, wykonawstwa, kontroli procesów decyzyjnych w systemie sprawowania władzy, organizacji sądownictwa.</p>						
Efekty kształcenia						
<p>Poznanie podstawowych instytucji prawno-ustrojowych w rozwoju historycznym stanowi podstawę zrozumienia procesów zachodzących w sposobach zarządzania sprawami publicznymi w ramach państwa współczesnego.</p>						
Metody realizacji przedmiotu						
<p>Zajęcia z Historii ustroju Polski prowadzone będą w formie wykładu wprowadzającego do zrozumienia istoty najważniejszych problemów, wskazania literatury przedmiotu oraz podstawowych źródeł normatywnych. W oparciu o metodę przekazu, metodę analizy porównawczej i metodę opisu zapoznaje się studentów z problemami związanymi z rozwojem instytucji ustrojowych państwa. Uzupełnieniem wykładu są ćwiczenia prowadzone w formie konwersatorium, w trakcie którego studenci winni, pod okiem prowadzącego, przedyskutować nakreślone wcześniej zagadnienia w oparciu o wskazaną literaturę oraz źródła w postaci wyselekcjonowanych dokumentów. Jedną z najważniejszych metod jest zatem dyskusja kierowana przez prowadzącego zajęcia oraz analiza źródeł wskazanych w spisie literatury.</p>						
Opis przedmiotu						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Periodyzacja dziejów. Rozwój instytucji prawno-ustrojowych w Polsce. 2. Monarchia patrymonialna. Polskie doświadczenia w okresie decentralizacji władzy (pryncypat i policentryzm). Zasady kreacji głowy państwa w systemach monarchistycznych na przykładzie Polski. 3. Monarchia stanowa w Polsce. 4. Rzeczpospolita szlachecka (rozwoj przywilejów szlacheckich, powstanie sejmików ziemskich i ich rodzaje, ruch egzekucyjny, liberum veto, sejm walny, wolne elekcje, artykuły henrykowskie, pacta conventa). Kryzys demokracji szlacheckiej, przyczyny upadku systemu ustrojowego w Polsce. 5. Polska w okresie budowy i rozwoju państwa konstytucyjnego. Reformy „stanisławowskie”, okres Sejmu Wielkiego, Konstytucja Majowa, Księstwo Warszawskie i jego konstytucja, konstytucja Królestwa Kongresowego, Wolne Miasto Kraków, autonomia Galicji. 6. Odbudowa państwowości polskiej. Okres przejściowy (1918-1922): ukształtowanie granic Państwa, tworzenie organów władzy, pierwsze akty ustrojodawcze, autonomia województwa śląskiego, obywatelstwo polskie, uznanie państwa polskiego. 12. Konstytucja Marcowa. Kryzys demokracji parlamentarnej – przewrót majowy, nowela sierpniowa. 13. Konstytucja Kwietniowa. Budowa państwa autorytarnego. Różnice pomiędzy państwem autorytarnym a państwem totalitarnym (bolszewickim, faszystowskim). 14. Administracja II RP. Organizacja sądownictwa. Samorząd. 15. Ziemie polskie pod okupacją sowiecką i niemiecką. Budowa państwa podziemnego (Polska Walcząca). Rząd Emigracyjny. Tworzenie Sowietkich ogniw władzy na ziemiach polskich – 						

Polska Lubelska.

16. System ustrojowy PRL. „Ludowładztwo” czy „Rzeczpospolita”?

Literatura

podstawowa

A. Ajnenkiel, B. Leśnodorski, W. Rostocki: Historia ustroju Polski (1764-1939). Warszawa 1969r.

J. Bardach, B. Leśnodorski, M. Pietrzak: Historia ustroju i prawa polskiego. Warszawa 1999.

J. Baszkiewicz: Powszechna historia ustrojów państwowych. Gdańsk 2001

M. Kallas, A. Lityński: Historia ustroju i prawa Polski Ludowej. Warszawa 2000

K. Krasowski, B. Lesiński, K. Sikorska-Dzięgielewicz,

J. Walachowicz: Historia państwa i prawa Polski. Zarys wykładu Poznań 1994

E. Borkowska-Bagieńska, K. Krasowski, B. Lesiński,

J. Walachowicz: Powszechna historia państwa i prawa. Poznań 1993

M. Szczaniecki: Powszechna historia państwa i prawa. Warszawa 2000.

zalecana

S. Grodziski: Porównawcza historia ustrojów państwowych. Kraków 1998.

I. Jaworski: Zarys powszechnej historii państwa i prawa. 1966

K. Kamińska, A. Gaca: Historia powszechna ustrojów państwowych. Toruń 2002

K. Koranyi: Powszechna historia państwa i prawa. Warszawa 1963-1967.

A. Korobowicz, W. Witkowski: Historia ustroju i prawa polskiego. Zakamycze 1998

Zasady zaliczania przedmiotu

Zaliczenie pisemne